

Februar, Marts, med 9 Kr. i April og Maj og ender i Juni med 10 Kr. Disse Priser, som er Udtryk for en frivillig Overenskomst, og som fra forskellig Side anses for at yde et passende Vederlag, er optagne her i Lovforslaget som de Priser, der skal ydes Landbrugerne, hvis det paalægges dem at afgive Kartofler, samtidig med, at det paalægges Kommunerne at anskaffe sig dem.

Det er givet, at et Lovforslag som det her fremsatte med de meget store Foranstaltninger, det direkte vil træffe, og med den Række af Foranstaltninger, det stiller i Udsigt, maa kræve den omhyggeligste og bedst tilrettelagte Administration. Hvis Forholdene arter sig paa den for vort Samfund farligste Maade, den, vi stadig maa haabe undgaas, men som vi for hver Meddelelse, der kommer, maa frygte indtræder, nemlig Afspærringen, og naar tillige dertil, som det kunde tænkes, føjes Afsætningsvanskeligheder for det Kvantum, vi under saadanne Forhold har for meget her i Landet, vil en Række Foranstaltninger være absolut nødvendige, for at vort Samfund skal kunne komme uskadt gennem denne Tilstand. Lovforslaget gaar da for det første ud paa, at Indenrigsministeren ved Gennemførelsen af Loven skal bistaas af det staaende Landbrugsudvalg. Det vil være kendt, at dette er sammensat af 5 Medlemmer valgte af de samvirkende danske Landboforeninger, 5 valgte af de samvirkende danske Husmandsforeninger samt af den overordentlige Kommissions 3 landbrugskyndige Medlemmer. Efter dets Sammensætning, efter det Tidspunkt, da det blev nedsat, og efter det Mandat, som de valgte fik, maa dette Udvalg siges at handle paa Landbrugets Vegne med Hensyn til de overordentlige Forhold, og Indenrigsministeriet vilde derfor ikke kunne finde nogen Raadgiver, som giver et mere samlet Udtryk for, hvad Landbruget ønsker. — Jeg benytter Lejligheden til at udtale, at Indenrigsministeriet kun har Grund til at glæde sig over det frugtbare Samarbejde, som dette samlede staaende Landbrugsudvalg i den Tid, det har bestaaet, har haft med Ministeriet. — Men ved Siden af dette staaende Landbrugsudvalg vil det være nødvendigt at tilkalde sagkyndige i Ernæringsspørgsmaal til direkte Medvirkning i Administrationen. Administrationen har i de forløbne Aar haft rig Lejlighed til at faa Bistand, Medhjælp, Raad af fremragende sagkyndige paa de forskellige Omraader, som har ligget for. Men saaledes som Forholdene

nu arter sig, vil det være nødvendigt, at saadanne sagkyndige kan tilkaldes til direkte Medvirkning i Administrationen, og dette foreslaas da i Loven samtidig med, at en Bestemmelse, som findes i Brændselsloven vedrørende Honoraret for dette Arbejde, er optaget her.

Det er overmaade omfattende Forholdsregler og meget stærke Indgreb, som dette Lovforslag stiller i Udsigt, men de er nødvendige, hvis vi vil sikre Befolkningens Ernæring. Uden saadanne Foranstaltninger og Indgreb vil vi i Slutningen af indeværende Aar være udsatte for Mangel paa en Række af de vigtigste Næringsmidler, fordi de i Aarets Løb er blevet anvendt paa fejlagtig Maade. Ordningen vil lægge store Byrder paa Samfundet, og den vil kræve meget af Landbruget, den vil kræve en fast og god Villie til at samarbejde og til at underordne sit eget under det fælles, men Forstaaelsen af Nødvendigheden heraf — ogsaa for egen Skyld — vil sikkert bære Villien frem. Men ligesom denne Ordning kræver meget af Landbruget, vil den ogsaa paa det Omraade, den omfatter, sikre Landbruget et fast økonomisk Udbytte af dets Produktion, og jeg tror, at Samfundet maa regne det som en væsentlig Opgave at bringe Landbruget over den sidste og vanskeligste Del af Krigsperioden i saa god økonomisk Stand, som Samfundet formaar.

Ordningen vil lægge store Byrder paa Samfundet som Helhed ved de økonomiske Krav, den stiller. De 50 Millioner, som her nævnes, foruden hvad der yderligere kan blive nødvendigt, er Beløb, som vi ikke før regnede med ved saadanne Foranstaltninger vedrørende et enkelt Aar. Men Beløbet skulde, saa vidt menneskelig Indsigt kan dømme, sikre Samfundet tilstrækkelig Ernæring i det Høstaar, hvori vi gaar ind, og tillige sikre Befolkningen en forholdsvis lav Pris paa nogle af dens vigtigste Næringsmidler. Derfor tror jeg at turde sige, at til et nyttigere Formaal har store Pengemidler aldrig være foreslaaede for denne Rigsdag. Dette Lovforslag udføremmer ikke, hvad Indenrigsministeren maa anmode Rigsdagen om for det kommende Aar. Til Hjælp til Brændsel i indeværende Vinter vil det sikkert være nødvendigt at stille Pengemidler til Kommunernes Raadighed, og til Imødegaaelse af Arbejdsløshed er et Lovforslag fuldt udarbejdet og rede til Fremsættelse paa Rigsdagen, saafremt Arbejdsløshed, som befrygtes, skulde indtræde. Det er fuldt